

Att göra skillnad i världen

Tilltrodag 2015 04 26

1. Vi är i Kristus och gör skillnad i världen då vi lever av källan

Påven talade om kyrkan som ett fältsjukhus. I en värld som vi ser slits söder av allehanda makter och strukturer går människor också sönder.

Jag tänker på stunden då Jesus var uppe med några av lärjungarna på förklaringsberget och därefter gick ner igen. Nedanför berget mötte de världens elände; sjuka, socialt utanförsatta och sådana som kvävdes under sina egna bördor.

Jag kan tänka mig att lärjungarna ryggade tillbaka. Allt hade ju varit så speciellt där uppe på berget – de hade sett vem Jesus var, att han var den som hade all makt i himmelen och på jorden – han som uppfyllde alla profetiorna - han som var A och O. Det var moln och rök, ljus och fantasiska scener... Och nu detta – det vardagliga eländet och tristessen.

Ändå insåg nog lärjungarna efterhand att orsaken till att de fått se vem Jesus var uppe på berget inte vara var för deras egen skull – deras erfarenhet och insikt var också till för alla dem där nere – de som ännu inte sett. De som fortfarande vandrade i mörkret.

Jesus sa om lärjungarna: Ni är världens ljus. Ni är jordens salt.

Det är lätt att rygga tillbaka för det Jesus kallar oss till. I en mörk värld skall vi vara ljus. I en rutten värld skall vi vara de som står emot förruttnelsen.

Hur tror Jesus vi skall klara det?

Svaret är att Gud aldrig kräver något av oss som han inte först gett oss. Han vet att vi inte kan lysa av oss själva. Därför ger han oss olja till vår veke – och tänds oss med sin kärleks eld så att vi kan lysa för världen av hans kraft. Samma sak med saltet. Saltet kan inte själv göra sig salt – det är en egenskap som det fått.

Jag tror att vi kristna i Sverige måste arbeta mer och mer med att förstå vad vi är. Gud har utvalt oss till att vara gudsrikets representanter – eller ambassadörer. Han har gett oss trons gåva så att vi kan se det som världen inte kan se. När världen ser hopplöshet och skräck – ser vi att Gud aldrig är långt borta från någon enda. När världens stressar runt och försöker förstå vad livet går ut på – har Jesus gett oss en grund att stå på som gör att vi inte behöver vackla. Vi behöver inte vara rädda för verkligheten, vi behöver inte gömma oss för sanningen. Vi vet att livet kan vara tungt och mörkt och kännas alldeles hopplöst. Men i mörkret har vi mött honom som har all makt i himlen och på jorden – och det gör skillnad i världen.

Mitt i vilsheten har Gud skapat ett folk och i det folket har han lagt gåvan att se det som världen ännu inte kan se – och på så sätt bära världen hopp, och vara dess ljus och salt.

Vi gör alltså skillnad i världen bara i det att vi lever i Kristus. Det är utgångspunkten för allt. När du ber, när du lever nära ordet, när du tar emot brödet och vinet som är Jesu kropp och blod, förvandlas du till ljus. När du lever i försoningens hemlighet försonar du också de sammanhang du verkar i. Så är du ambassadör för himmelen var du än verkar.

För att inte gå vilse har Gud gett oss varandra. Han har kallat oss att vara kyrka, församling, gemenskap. Vi är hans folk. Alla i ett folk känner inte varandra – men man delar samma villkor. Guds

folk är människor som blivit befriade till kärlek, frihet, trygghet och framtid. Guds folk har befriats till att se vart vi hör hemma, befriade till att se himmelen. Befriade till att se att det är i Gud vi lever, rör oss och är till – och att han älskar oss.

Vi är kallade till att förkroppsliga Guds rike – upprättelsen och frihetens rike.

Det är ingen annan som kan göra det än Guds församling. På så sätt är vi evangelium för världen.

Han har gett oss det vi behöver – men kommer vi åt det vi behöver? Kommer vi åt oljan, bevaras vi i sältan – förmår vi dricka ur källan?

Den första och viktigaste frågan när det gäller att vi skall göra skillnad i världen är därför:

Hur lever vi nära källan och hur lever vi av den så att vi inte torkar ut? Vad behöver vi för att kunna leva i och av Kristus?

2. Vi är källor som vill ge vidare av det vi tagit emot – vi är evangelium

Hos alla goda människor finns en längtan efter att ge vidare det goda man fått ta emot. Det ger glädje att få vara till nytta.

Jesus säger: *"Är någon törstig, så kom till mig och drick. Den som tror på mig, ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten, som skriften säger."*

Det betyder att den som dricker ur källan själv blir till en källa som måste få ge vidare av det som hen tagit emot. Om man inte får ge vidare surnar källan och nytt vatten kan inte fyllas på.

I stressens tidsålder är det i detta sammanhang viktigt att skilja mellan att ge utifrån den förväntan omgivningen har och av den glädje som givandet i sig själv innebär. Om man ger av det man inte har blir man tom och fylld av tomhet. Men om man ger för att få plats med mer, ger givandet kraft i sig självt.

Jag tror att man i kristna sammanhang gett alldeles för mycket av det man inte har och alldeles för lite av det man har. Det är kanske värt att reflektera över...

Jesus sänder oss som individer i en gemenskap att förkunna hans rike:

"Därefter utsåg Herren ytterligare sjuttio två och sände dem före sig två och två till varje stad och plats dit han själv ämnade sig." Luk 10:1

En del förkunnar Guds rike med ord – men de flesta vill ge genom de kärleksgärningar de själva fått ta emot. Syftet är att Guds rike skall bli synligt i denna värld.

Som kristna har vi fått ana något av Guds storhet och godhet. Vi vet också att i varje människa möter vi Kristus. Det vi gör för någon av de minsta de gör vi ju för honom. Det betyder också att i tjänsten för hans rike, i görandet, i tjänandet av Guds mänsklighet möter vi honom själv. Likaväl som vi möter honom i bönen i kammaren eller i sakramenten, eller i ordet, så möter vi honom i medmänniskan. Medmänniskan är på så sätt ett slags sakrament – en mötesplats med Gud där han ger sig till oss.

Vi lever i en värld där människans värdighet är hotad. Hon hotas av det ekonomiska framgångssamhället som värderar människan efter produktionsförmåga. Hon hotas av rasistiska och nationalistiska rörelser som värderar människor utifrån ursprung eller gener. Hon hotas av utanförskap i ett mer och mer normstyrt samhälle där normaliteten blir smalare och smalare.

Vad är det i våra kristenliv som vi som individer i en församling behöver ge vidare till vårt lokalsamhälle så att Guds rike blir tydligt för vår samtid. Vad är det vi fått ta emot för att ge vidare?

3. Hur ser evangelium ut i dag?

I centrum av den kristna bekännelsen står Jesu kors och hans tomma grav. Förutom det tomma korset och den tomma graven har vi inget att komma med.

"Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom." Joh 3:16-17

Men vad detta betyder är kontextuellt – det har lite olika fokus i olika tider.

Kring tusentalet var evangelium i vårt land att Gud var kungen som tryggt skyddade sin skapelse.

Under pestens 1300-tal var evangelium att Gud var med i lidandet och inte lämnat sitt skräckslanga folk.

Under Luthers 1500-tal var den stora frågan hur man skulle hitta en nådig Gud bortom alla regler för det kristna livet och bortom kyrkans väldiga maktapparat.

Under upplysningstiden ställdes Gud mot vetenskapen. Det var förvirrat för många och antingen hittade man tröst i känslornas Gud och fann honom i det sköna, rätta och sanna – eller så blev han ordningens Gud som med sin höghet och sin moraliska undervisning stod över all vetenskap och allt mänskligt högmod.

Under början av 1900-talet ställdes frågan om livets mening. Kunde evangelium vara att Gud var livets mening?

Nu lever vi i en tid av individualism, oro, globalisering, utveckling och kommunikation. Vad är evangelium i dag i vårt samhälle? Handlar det om hoppet, om något som bevarar människans värdighet, om barmhärtighetens tecken?

Vår tro är ju att korset och graven är viktiga för alla människor – den heliga Ande vill leda alla människor till Kristi liv. Han vill förvandla oss, förädla oss. Han vill att tron skall märkas så att andra kan ta oss på allvar och tro. Han ger oss det vi behöver vid källan – han rustar oss och sänder oss med det största av alla budskap – ett budskap och ett sammanhang som gör skillnad i världen, säger vi.

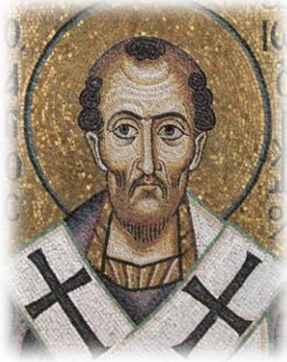
Kvar står då den kanske mest centrala frågan:

Vad är evangelium för dagens samhälle och de människor som bebor det?

4. Vilket är vårt uppdrag i denna tid?

Detta är regeln för den mest perfekta kristendomen, dess mest exakta definition, dess högsta mening, nämligen sökandet efter det allmännas bästa... för ingenting kan så göra en människa till Kristi efterföljare som att bry sig om sin nästa... (Chrysostomos)

Vi lever i västerlandet, i en gammal folkkyrka, i ett socialt tryggt land som inte varit i krig i mannaminne. Vi litar på våra samhällssystem och våra politiker. Vi lever i ett gott land. Naturligtvis finns här bekymmer – men om vi är ärliga så är de förhållandevis små i jämförelse med andra länder. En gång i tiden var kyrkan samhällsbärande. Vi byggde sjukvård, skola, kultur, statsskick – ja, det mesta.

Under förra seklet flyttades Svenska kyrkan bort från de samhällsbärande institutionerna till de mer symboliska uppgifterna och till fritidssektorn. Vi har förstått kyrkan och vår tro som ickepolitiska. Med det menar jag inte partipolitiska – men vi har inte räknat oss som någon som faktiskt har ett samhällsuppdrag. Kristen tro har förflyttats till den privata sfären och handlar om privatmoral. Denna process kallas oftast för sekulariseringen. Denna sekularisering har format också oss som lever våra liv i kyrkans gemenskap – den har format bilden av oss själva.

Under lång tid var vi förhindrade enligt lag att påverka samhället eller interagera med samhällsinstitutionerna. Sedan 2000 är det inte så längre. Vi har återfunnit vår frihet – men jag tänker att vi ännu inte nyttjat den fullt ut.

Ett ord som vuxit i betydelse de senaste åren är begreppet Profetisk diakoni. Med det menas att vi utifrån vår människosyn agerat på det som vi upplever som Guds uppdrag. Det har handlat om flyktingar, människor som fastnat i svåra sociala system, politisk korruption osv. Många upplever att vi i och med detta tänkande får lov att agera evangelium på ett konkret och profetiskt sätt in i samhället. Naturligtvis finns det många krafter som menar att kyrkan bara skall pyssla med det religiösa och andliga – men jag skulle mena att bönen och arbetet är två sidor av samma mynt. Vi kan inte be och därefter inte handla. Vi kan inte be om ett rättfärdigt samhälle och sedan inte agera för ett rättfärdigare samhälle. Vi kan inte be om människors upprättelse om vi sedan inte är beredda att gå in i det arbete som upprättelsen innebär.

Tro och gärningar häger samman.

Vi är en rik församling. Vi har mycket kunskap och erfarenhet samlat hos våra medlemmar. Vi har ett brinnande engagemang och ett ganska stort mått av mod att prova nya vägar. Naturligtvis är vi rädda och oroliga också – men vi verkar ha en vilja med vår gemenskap.

Nu har vi talat om hur vi lever vid källan.

Vi har talat om vad vi tror att vi behöver ge vidare av Guds rike till vårt samhälle.

Vi har försök identifiera vad evangelium, befrielse och hopp är för det samhälle vi är kallade att verka i.

Nu vill jag att vi skall göra några konkreta planer för detta. Låt tankarna bli stora, övermodiga, och näst intill orimliga. Hur kan vi med alla de resurser av kunskap, engagemang, byggnader, pengar och förtroende som vi har göra skillnad i den del av världen som vi lever i... Hur konkretiserar vi något av vår kallelse att bygga Guds rike på denna ort?

